

Konjunkturrapporten 2025

Lansering 28. januar

Internasjonalt

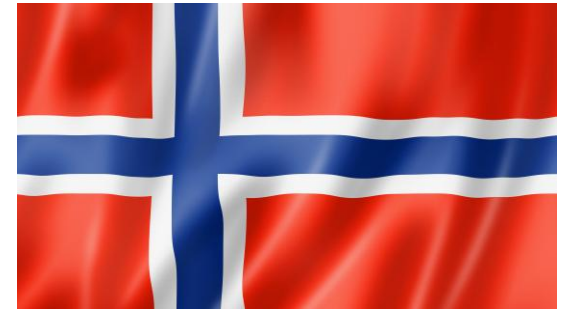
- Trump i USA
 - Ny handelspolitisk virkelighet
 - Viktigere enn noen gang å definere norske interesser og våre bidrag
- Putin i Russland
- Kinas rolle
- BRICS+ med store ambisjoner

28.01.2025

Europa

- Ny kommisjon – nye politiske initiativ
- Økt fokus på konkurransekraft for Europa
- Trøbbel i Tyskland, både økonomisk og politisk
- Trøbbel i Frankrike, særlig politisk, men også økonomisk

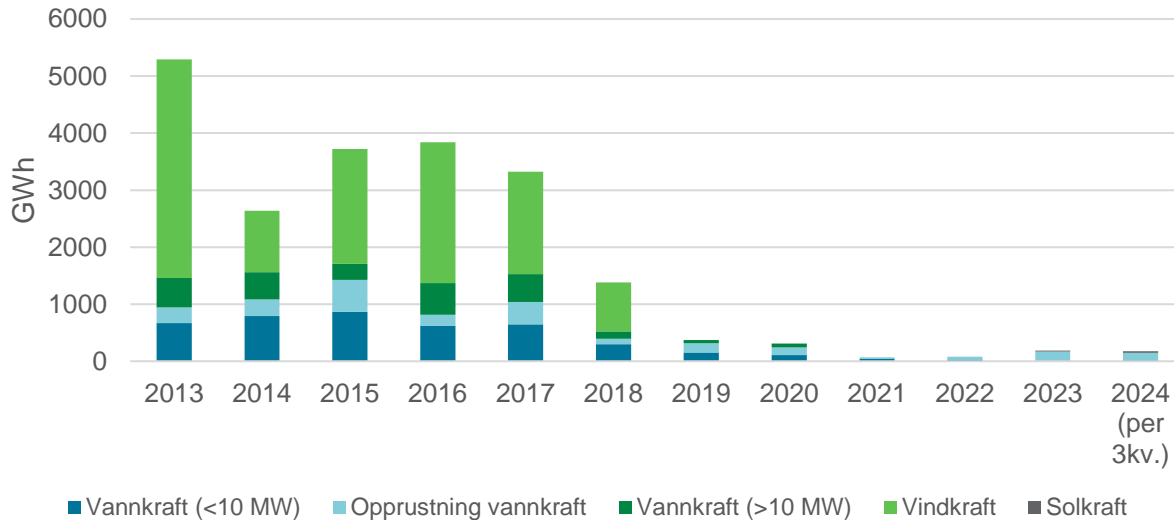

Norge

- Stortingsvalg
- Gode konjunkturer, men «europpeiske» skygger på horisonten, og fall i aktivitet neste år
- Næringspolitisk polarisering – «tilkarringsdebatt»
- Handelskrig vil utfordre norsk industri. Norge utenfor EUs handelspolitikk

Klimamål og energiomstilling

NVEs konsesjoner til ny kraftproduksjon

- Lav utbyggingstakt på ny norsk kraftproduksjon
- Henger ikke sammen med politisk fastsatte klimamål.
- Miljødirektoratet melder behov for 33 TWh ny kraft innen 2035. Vi er ikke i nærheten å nå disse målene.
- Også stort behov for ny nettkapasitet
- **Underinvesteringer i ny kraft og nytt nett skaper usikkerhet både om klimamålene og industriens konkurransekraft**

«Tilkarringsdebatten» har blitt en tildekkingsdebatt

1. **Ingen** driver næringsvirksomhet i Norge for å tjene seg rike på statlige overføringer
2. **Verden endres raskt**. Økt vekt på interesser og mindre vekt på en regelstyrt verdenshandel.
3. EU, USA, Kina, India og resten av verden **konkurrerer hardt** om å tiltrekke seg industriproduksjon.
4. Norge er en **betydelig industri- og energinasjon** som produserer varer og leverer tjenester våre handelspartnere trenger (aluminium, metaller, energi, industriprodukter mv).
5. Forutsetningen for industriproduksjon i Norge er **konkurransedyktige rammebetingelser** på de store driverne (markedsadgang, skatt, energipriser, timepriser, priser på innsatsfaktorene, kompetanse, forskning og utvikling, logistikk og samferdsel)
6. Det er ikke tilkarring å jobbe for gode rammebetingelser for konkurranseutsatt industri og næringsliv som hver dag skaper verdier, arbeidsplasser og bygger lokalsamfunn over hele landet.

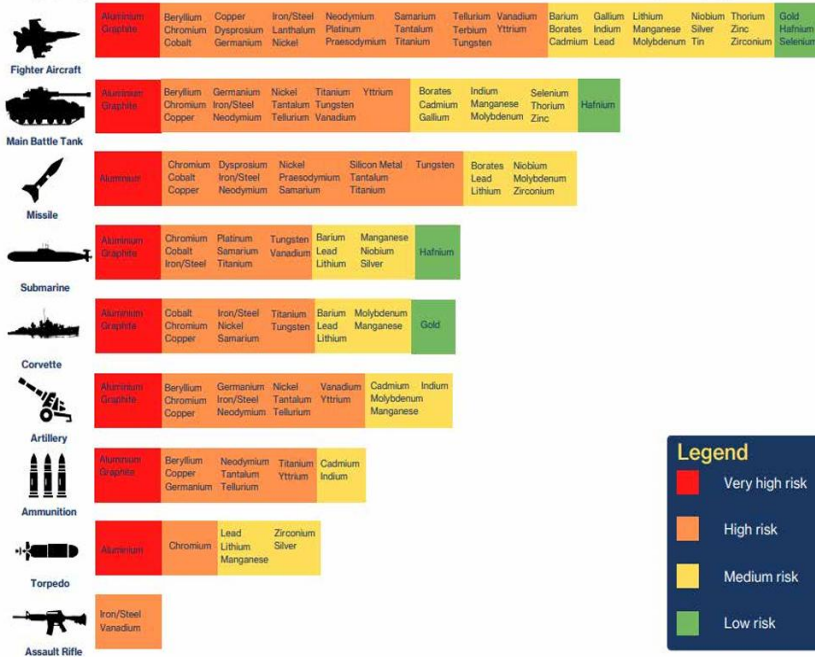
Havvind og «tilkarringsdebatt»

- Sørliche Nordsjø - inntil 23 milliarder fordelt på 15-25 år
- Gir 6-7 TWh kraft årlig
- Havvind i Norge er allerede viktig for leverandørindustrien
- Lite vesentlig ny energi de siste 15 årene har vært gratis, eks. elsertifikater
 - Utbyggingen 2012-2020 med elsertifikater kostet konsumentene 14 milliarder (2012-2023)
 - Ga 20 TWh kraft (landvind og vannkraft)
- Hvis vi ikke får ny kraft, vil ikke industrien kunne gjøre jobben sin

Mineraler og batterier

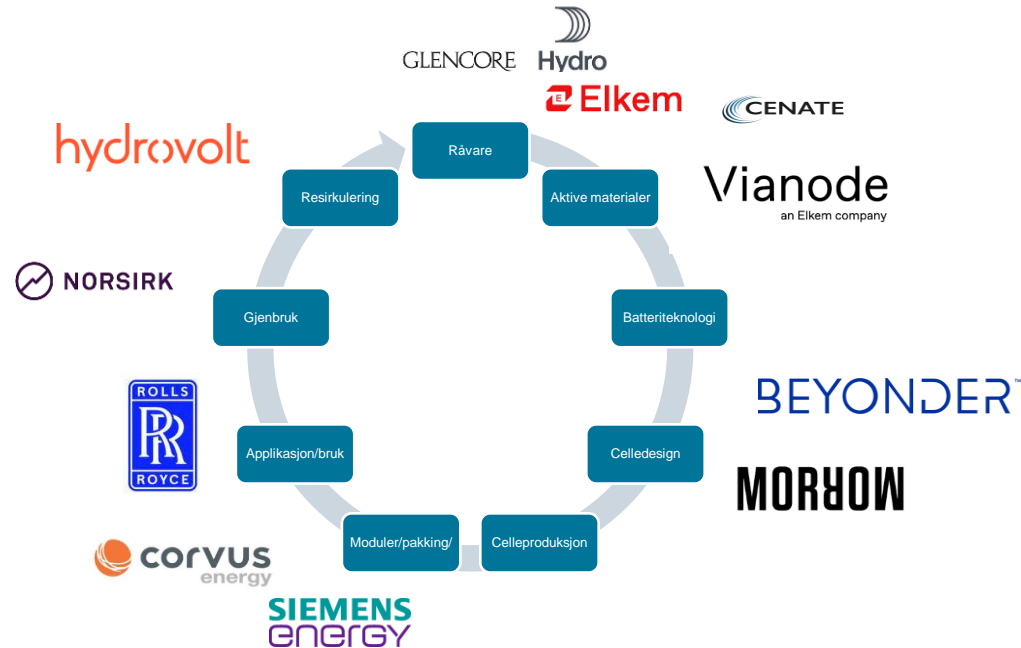
Supply risk for critical raw materials in military applications

- NATO har gjort en kartlegging av kritiske råvarer til forsvarsprodukter.
- NATO trekker særlig frem 12 slike råvarer hvorav Norge er en betydelig leverandør av tre av råvarene (**aluminium, grafitt og titan**).
- Det pågår også leteaktivitet for ytterligere to av de 12 råvarene som trekkes frem (**sjeldne jordarter og kobolt**).
- NATOs utvidede liste over kritiske råvarer, der tilgangen vurderes å ha høy eller svært høy risiko, produserer vi i Norge enda flere av råvarene f.eks. **nikkel, jern, kobber og ulike silika-metaller (samt kvarts)**.

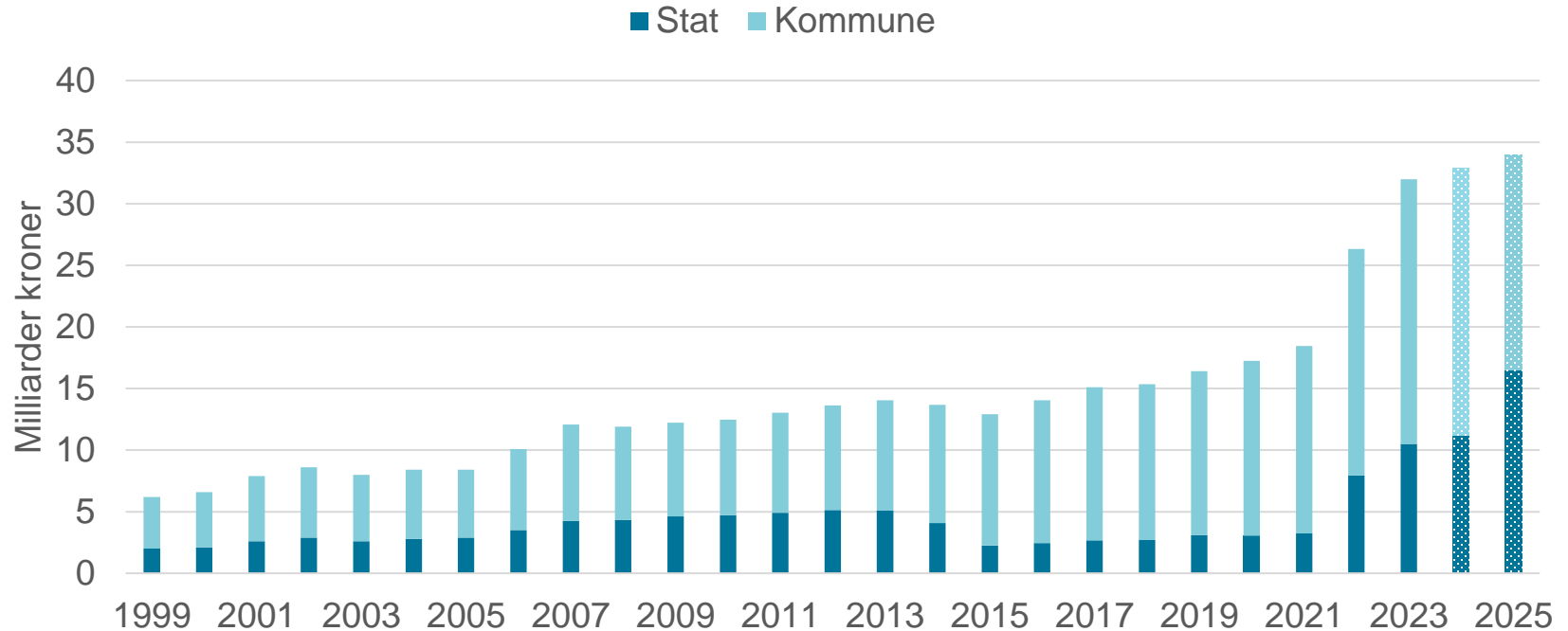
Batteriindustrien

- Debatten om batteriindustrien trenger flere perspektiver
- Norge har allerede viktige selskaper i batteriverdikjeden
- Kina har markedsdominans på kritiske mineraler, som blant annet benyttes i forsvarsindustri og grønt skifte
- Kina dominerer batteriindustrien og har makt til f. eks. å nekte batterier til vestlige droner
- Kina stopper effektivt prosesseteknologi til sjeldne jordartsmetaller (Fensfeltet)
- Vil vi la Kina styre oss?

Privat eierskap

Formuesskatten utfordrer norske private eiere

Kilde: SSB, Statsbudsjettet, Norsk Industri (nominelle tall, løpende priser)

Regjeringens industrimelding; - Draghi på norsk?

- Vi må følge opp EUs ambisjoner for økt europeisk konkurransekraft.
- Grunnleggende faktorer:
 - Markedsadgang
 - Energi
 - Industrielle verdikjeder
 - Kompetanse
 - Skatt
 - Forskning og utvikling

Mer om tall og utviklingstrekk i Konjunkturrapporten 2025

Aktivitetsspakken på sokkelen

- Den store forskjellen på norsk og europeisk industri over tid er norsk offshore leverandørindustri
- Aktivitetsspakken ble vedtatt under pandemien i 2020
- Effekten topper ut i fjor og i år
- Solid vekst i fjor i omsetning og sysselsetting
- Nyanser mellom de enkelte bedriftene
- I år fortsatt full kapasitet, avtar mot slutten av året
- Reduksjon gjennom 2025 i innleide - faller tilbake til 2023 nivå igjen

Industrien totalt - 2025

Omsetningsvekst

Eksportvekst

Økt industrisysselsetting

Redusert innleie – tilbake på 2023-nivå

Omsetning/eksport - nyanser

- Aktivitetspakken på sokkelen ga solid vekst i fjor – til nær full kapasitet
- Fortsetter på høyt nivå i år
- Maritim industri vekst pga havvindskip og økt nybygging internasjonalt
- Forsvarsindustrien utvider, bygger nye fabrikker og har enorme ordreserver
- Byggeindustrien ligger nede – nok et år
- Annen industri, som selger til konsumenter og industri hjemme og ute, får litt blandete signaler
 - Jf. vekst i Euroland nedrevidert gjennom siste halvår
 - Særlig Tyskland sliter

Verdikjeder og geopolittikk

- To spørsmål til medlemmene
 - Egne og/eller kunders tiltak for økt kontroll på verdikjeden
 - Konsekvenser av dette
 - 2-300 svar på dette
- Bakgrunn: Trump 1, allment økt proteksjonisme, pandemien, Suez, kinesisk markedsdominans, Ukraina, Trump 2
- Sterk kommersiell trend med ønsket om bedre kontroll på verdikjeden
- Politisk ønske understøtter kommersiell utvikling

Ulempe:
dyrere

Fordel: økte
markeds-
muligheter

Takk for oppmerksomheten!

Spørsmål?